ארום אונזער טעאטער

פון יהושע זינגער

דער הויפט־נאסט, היינטיגן שבת, אין אונזער טעאטער, איז געווען דזשוליים נאטאנזאן.

"א קאמידיען סטאר".

* * *

דאס וואס איך האב קאפירט דעם וואָרט "קאמידיען" פון דעם טעאטער־פאוסטער, איז ניט ווייל איך וויל אפלאכן. אויך ניט חלילה, ווייל איך וויל דאָ געהן צורלחכעים אונזערע פרומע אידי־שיסטען.

נאָר גאנץ פשוט.

איך האב ניט קיין אנדער וואָרט!

דער דיקער ווערטער־בוך זעצט אי־בער דעם ענגלישען וואָרט 'קאמידיען' מיט דעם טייטש, "אן אקטיאר וואס שפּיעלט קאמיישע ראָלען."

מיר, אידען פון א גאנץ יאָהר, רופען אזאָ שוישפּיעלער — "קאמיקער".

די יעניגע, וואס זיינען אין טעאטער ביזנעס, צוטיילען אזא מין סחורה אויף צוויי טיילען:

קאראקטער קאמיקער און בוף קאָ־מיקער.

ווילט איהר אבער קאראקטערזיזיען הער נאטאנזאָן, איז ער ניט איינע פון די ביידע, וואָס מיר זיינען געוואוינט צו זעהן אויף דער אידישער ביהנע.

* * *

ווען נאטאנזאָן באטרעט די ברעטער פון דער ביהנע, איז ער א פייער.

ער ברענט און ער פלאמט.

אייך דאכט זיך, אז איהר האט פאר זיך א לעבעדיגן חברה־מאן, וואס פייפט אויף דער אידישער ביהנע.

דעם אידישען טעאטער ניט אויסנע־שלאָסען.

ער האט נאָר אין זינען איין זאך — זיין אליין לעבעדיג און פרעהלאך, און אויך מאכען לעבעדיג און פרעהלאך.

ער האט אויך א שעהנע שטימע צום זינגען, אבער דאס איז ניט אלעס. די הויפט־מעלה, אז ער זינגט עפּעס, הערט איר די ווערטער ארויס פון זיין מויל ריין, קלאָהר און דייטליך.

אויף אונזער אידישער ביהנע זעהט מען אזא שוישפּיעלער גאנץ זעלטען.

אויך אויף דער ענגלישער ביהנע, זע־נען אזעלכע סאָרטען גוטע קאָמידיענס, ניט קיין וואָכעדיגע זאך.

זיי האבען זיי אבער דאָך, אין א גאנץ היבשער, צאָהל.

איך נוץ דעריבער זייער וואָרט — "קאָמידיען".

אלזאָ נאטאנזאָן איז א אידישער קאָמידיען סטאר.

און ער האט ביי אונז היינטיגען שבת געספּאַרעוועט.

* * *

האט ער אונז דערצעהלט פון דער ביהנע, אז געקומען צו אונז אין טאראנ־טא, איז ער גאנץ אומגערוהיג.

געראַרפט האט שפּיעלען ביי אונז ציילי אדלער, נאָר אזוי ווי מאקס געבעל, וואס שפּיעלט אין שיקאגא, איז קראנק געוואָרען האט מען אהין געשיקט ציילי אדלער, און פון שיקאגאָ האט מען איהם געשיקט אהער.

ער איז אבער צופרידען מיט דעם פאל.

עס פרעהט איהם, וואָס ער האט זיך באקאנט מיט אזעלכע פיינע לייטע. ווי מיר, טאראנטאר, זיינען.

זעהר שעהן.

א דאנק אייך פאר'ן קאָמיפּלימענט!

* * *

האט ער אבער נאָך א פּאָר זאכען אונז דערצעהלט:

ערשטענס, אז ער קומט ניט מיט פּרעטענזיעס.

צווייטענס, אז זיינע פּיעסען, באַ־האנדלען ניט קיין הויכע־פּראָבלעמען. מען קען פון זיי ניט קלינער און ניט נאַרישער ווערען.

ווער עס וויל זעהן קונסט, זאָל עס זוכען ביי מאָרים שוואַרץ.

ער האָט נאָר איין אויפגאבע, צו מאכען אונז אביסעל פרעהליכער.

* * *

אז עס איז אזוי ווי איהר זאָגט, דאָס האבען מיר אליין געזעהן, אהן אייער ער־קלעהרונג. אויב איהר זענט אבער ארויס־געקומען צו מאכען אן ערקלעהרונג, איז א סימן, אז עפּעס קיצעלט אויף, נאספּאַ־דין נאטאנזאן.

"עס טיאָכקעט" אייער אינטעלינענץ געפיהל, איהר פיהלט, אז איהר ערנידע־רינט זיך אליין און דער ביהנע, און איהר זוכט זיך אליין צו באַרוהיגען און פאַר־ענטפערט זיך.

* * *

האט איהר היינטיגס מאָל ניט גע־טראפען.

מיר וועלען אויך איינטיילען א חלק, נאטירליך, ניט ווי אייך קומט.

מיר וועלען דאָס מאכען מיט אייר דעלקייט.

פּאַרט א נאסט!

* * *

ערשטענס וויל איך אייך זאָגען, אז מאָרים שוואַרץ האָט ניט קיין פּאטענט אויף דער ביהנע קונסט.

א קאָמידיען איז א ביהנע קינסטלער, פּונקט ווי אן ערנסטער שוישפּילער. פאַרקעהרט!

א גוטער קאָמידיען האָט אויף דער ענגלישער בינע א סך א גרעסערען ווערטה ווי א גוטער ערנסטער שוישפּיעלער.

אמת'ע גוטע קאָמידיענס זענען ביי זיי אויך א סך זעלטענער צו זעהן, ווי גוטע ערנסטע שוישפּיעלער.

און אזוי ווי איהר זענט א סטאר קאָ־מידיען, איהר באַוויזט די אלע גוטע מעלות וואָס א סטאר קאָמידיען, דאַרף. ווייל מיר אייך אויך ציהען צו פאראנטוואָרט־ליכקייט, און פאָרדערן פון אייך, וואָס די ענגלישע טעאטער־באַזוכער האבען פון זייערע סטאר קאָמידיענס.

דאָס וואָס איהר האָט ניט צו קיינעם קיין פּרעטענזיעס, איז נאָך ניט אלעס.

מיר האבען צו אייך פּרעטענזיעס!

פּיעסען, וואָס זענען בעשאפען מיט'ן צוועק צו פאראהנדלען הויכע פּראָבלעמען, טויגען ניט נאָר ניט פאר אייך, נור אויך פאר קיינעם ניט.

זיי טויגען אין גאנצען ניט!

אבער א קאָמידיען סטאר טאָר זיך אויך ניט דערנידעריגען.

מאכען זיך אליין נאַריש, אום צו מאכען לאכען, דאָס דאַרף טאָן א קאלי־קער. א טאלאנטפולער קאָמידיען טאָר זיך אליין ניט מאכען נאַריש, נאָר דאַרף נעהמען די נאַרישקייטען פון אנדערע און מאכען פון זיי חוזק.

אזעלכע ליעדלאך ווי "עס קיצעלט, אוי עס קיצעלט", "עס טיאָכקעט, אוי עס טיאָכקעט", "חוה מיט'ן עץ הדעת", אָדער נאכקרימען אן אלטע אידישע פרוי אויף דער ביהנע, ערוואַרטען מיר ניט פון אייך!

ביליגקייט איז א בארגיין פאר א קאליקע.

פאר א טאלאנטפולען שוישפּיעלער איז ביליגקייט א צו טייערער ביסען, ער פאַרלירט מעהר וויפיעל ער געווינט!

איהר קענט מאכען פאר די זעלבע געלט גאנץ שעהנע לאכערייקעס. שעהנע אנשטענדיגע קאָמיש'ע ליעדלאך. און אנ־שטאט צו איבערקרימען דער אלטער באַ־בען לאכט בעסער אפ פון יונגען אייני־קעל, וואָס פאַרשטעהט ניט ווי אפצושאַ־צען דעם גרויסען ווערטה פון זיין גוטער אלטער באבען.

זוכט ניט אונז צו מאכען לאכען, איהר לאכט אפ פון די יעניגע, וואָס מען דאַרף לאכען, און מיר וועלען שוין ממילא לאכען.

איהר דאַרפט אונז ניט זוכען צו מאַ־כען קליגער. מיר ווערען אבער אליין קלי־גער ווען מען הערט אן אנשטענדיגען גו־טען וויץ.

פּונקט ווי עס איז ניט גוט, ווען א קריפּעל האלט זיך פאר א גרויסען טאַ־לאנט, איז אכצעהן מאָל נאָך ערגער, ווען איינער וואָס איז געבענשט מיט טאלאנט, זוכט זיך צו פאַרבילינען.

* * *

נעהמט פאר א ביישפּיעל די גרויסע קאָמידיענס פון דער ענגלישער ביהנע. זיי זוכען ניט אזעלכע וויצען, וואָס זאָל איינעם אויף צוכלומרשט געבען א קיצעל, און דער צווייטער זאָל רויט ווערען פאר שאנדע, און זיך אויסדריקען מיט א זידעל ווארט און א שפּיי טאָן.

הערי לאודער'ס א וויץ, איז גוט פאר אלעמען, און דאריבער איז ער אזוי באַ־ריהמט, האלט אזוי לאנג אָן זיין גלאנץ.

* * *

אין קורצען:

הער דזשוליים נאטאנזאָן, זוכט צו זיין א דזשוליים נאטאנזאָן!

מאַקט זיך ניט ביליג.

ווען איהר וועט אפּשאצען אייער איינענעם טאלאנט און ווערטה, דאָן וועט די אידישע ביהנע געווינען, מיר די צוי־שויער וועלען געווינען, און איהר אליין וועט אויך געווינען.

וואָס דארפט איהר זוכען ארויסצו־באקומען אפּלאָדיסמענטען ביי איין טייל טעאטער־גענהער און דער צווייטער טייל זאָל שפּייען און באליידיגען צוליב אייך דער אידישער ביהנע. אז איהר מענט אויספיהרען מיר זאָלען אלע אייך אליין געבען הארציגע אפּלאָדיסמענטען;

* * *

אונזער אידישע ביהנע פאַרמאָגט נאָר איין־לעבעדיגען אקטיאר ווי איהר, און דאָס זענט איהר אליין.

מיר פאַרמאָגען נאָר איין נאטאנזאָן, און מיר האבען דערפאר א רעכט פון אייך צו פאַרלאנגען, וואָס אונז קומט, און וואָס איהר קענט אונז געבען, ווען איהר זאָלט דאָס נאָר וועלען.

איהר זענט א גאָט'ס געבענשטער טאלאנטפולער קאָמידיען!

* * *

צוזאמען מיט דעם נייעם אטרעקשאן סיסטעם, איז אויך צו אונז אין טאראנטא, געקומען א גאנץ נייי און היבשע קאָמפּאַניע שוישפּיעלער, וואָס פאַרלאנגען מיט רעכט לויפטען פונקט ווי איהר, נאָר זיי זאָלען מען זאָל זיי אויך אויס־רופען.

איך בין אויך אלע מאָל אין "פייוועער" מיט דער הייליגער גמרא, אז די עוסקי בצרכי צבור, דאָס הייסט די גבאים פון טעאטער, הרב עקסלער און הער יאנסמאן, קומט אויך עליות, איבערהויפּט, ווען מען קען זיי א קיצעל טאָן, איז דאָך כשר לכל הדעות.

איך בין אבער די צוויי וואָכען געווען זעהר ביזיי מיט די סטאַרס.

איך טראָג טאקי א מיינסטערסקע קאָפּ אויף מיינע פּלייצעס, אבער איך בין דאָך נאָר בלויז א מענש.

איך קען זיך דאָך ניט צוריסען!

נעקסטע וואָך, אם יראה השם, בלי נדר, ובלי שבועה, נעהם איז זיך גלייך צו אייך, אידען!

* * *

נעקסטע וואָך!

ארום די סטודיאס אין האליוואוד

די נעקסטע בילדער פון מערלין דיטריך, די באריהמטע דייטשע אקטריסע, וועלען געמאכט ווערען אין דער איסט, ווייל זי קען ניט פאַרלידען דעם קאלי־פאָרניער קלימאט.

* * *

275 מיליאן דאָלער וועט אויסגע־געבען ווערען אויף מאכען בילדער פאר דעם יאָהר 1931.

* * *

אוניווערסאל פילם קאָ. זוכט א 'דאָ־בעל' פאר פּרעזידענט הואווער פאר דעם בילד "פייערס אָף יוטה".

* * *

דזשאַרדזש ארליס נעקסטע בילד איז "די רוילינג פעשיאן". עס באטייליגען זיך אויך טיל מאַרשאל, נאָאה בירי, און דייוויד מענערס.

* * *

דזשאהן באריימאָר האָט שוין אָנגע־פאנגען ארבייטען אויף זיין נייער בילד "סווענגאלי" מאריאן מארש, שפּיעלט די הויפּט פרויען־ראָליע.

* * *

הארולד לאָיד'ס נייע קאָמעדיע איז א פאראדיע אויף די "וועסטערן" בילד־דער.

* * *

אין האליוואוד איז איצט אויסגערו־נען א סוד אז אל דזשאלסאָן האָט זיך נעבאך געמוזט שיידען מיט א קארגען מיליאן אינ'ם וואָל סטריט קראך...

* * *

געדי־לדפער איז ברוגז פאַרוואָס מער־לין דיטריך קריגט דעם גאנצען קרעדיט פאר דער בילד "מאראקא".

* * *

וויל הערס, דער מואוויי צאר האָט קריגן ער 3.500 דאָלאר א וואָך.

* * *

ביב דעניעלס האָט אונטערגעשריבען א קאָנטראקט מיט וואָרנער בראס, צו מאכען דריי בילדער אין 1931 און צוויי אין 1932.

* * *

ווען דירעקטאר פרענק ללאָיד האָט גערארפט האבען א פּאָר טויזענט "עקסט־ראס" פאר זיין בילד "איסט לין" איז ער אוועק צו די פריי קיכען און ברעד־לאינס און אויסגעקליבען 3.000 טויזענט מענער און פרויען.

* * *

דזשיימס קרוז פאַלגעוועט צו מאכען א טאָקי פון דער באַרימטער פּיאָנערען בילד: "די קאָווערד וועגאָן".

* * *

פאראמאָנט וועט אונטערברענגען מערלין דיטריקס מאן און קינד פון דייטש־לאנד קיין אמעריקע. אזוי אז די באַ־ריהמטע אקטריסע זאָל זיך דאָ פיהלען מעהר אין דערהיים.

* * *

סיסל דעמיל האָט אויסגעבארנט ווארנער באקסטער פון דער פאָקס, צו שפּיעלען די הויפּט ראָלע אין "די סקווא מען".

אין לאוס טעאטער

"רידיוסינג" איז דער נאָמען פון בילד וואָס ווערט היינטיגע וואָך געציינט אין לאוס טעאטער.

דאָס בילד, וואָס האָט ארויסגערופען באגייסטערונג ביי יעדען צוישויער, ווערט איצט געוועזען אין דאטשעס טעאטער, ראנדעס און מארקהאס סטריט, און אין נארדען טעאטער, קאָלעדזש און ספּעד־נא עוועניו.

די יעניגע וועלכע ווילען זעהן א שעהן בילד, און דערביי פאַרשטעהן פאַר־וואָס דאָס בילד האָט געצויגען אזוי פיעל אויפמערקזאמקייט, דאַרפען ניט פאַרלי־רען גיט דאָס געלעגענהייט עס צו זעהן.

די טיהרען פון די טעאטערס ווערען געעפענט פונקט זעקס אזייגער.

מערי ווינמאנס הינער אויפטריט

מערי ווינמאן

דאָס צויבער־וואָרט אויף דעם האַרי־אנט פון דער טאנץ קונסט איז יעצט מערי ווינמאן, א טענצערין, וואָס איז אי־בעראַמאָט געוואָרען וועלט באַרימט.

די גרעסטע קריטיקער זיינען איינ־שטימיג: אז ווען זי טאנצט ברענגט זי ארויס א ים מיט געפיהלען. איהר פּנים דריקט אויס ליעבע, טיעפע ליידען, און די זיסטע צערטליכקייט. זי איז אזוי פאַר־טראגען אין דער פאנטאסטישער וועלט פון די שעהנסטע געפיהלען. אין פון הויכער קונסט אז זי איז ווי אינגאנצען אפּגעזונ־דערט פון דער ערד. פון אלעם וואָס אין ערדיש. איהר קערפּער שוועבט אין דער לופטען פונקט ווי איהר נייסט. אין די צושויער נעהמען זיך אָן מיט דעם זעלבען גייסט און פליהען מיט איהר אין דער זעלבער פאנטאסטישער וועלט. און עס מאכט אויף זיי אזא רושם אז זיי זיינען ווי פאַרשיכורט. און ווען די טענצערין ענדיגט ברעכט אויס דער גרעסטער שטורם פון אפּלאָדיסמענטען און אוואציעס.

אין ניו יארק האָט זי געמאכט פּוראַר מיט איהר "מכשפה טאנץ", "נאכט־שטורם", "באָאָדזשענדע אנדשאפט", "דאָס פּנים פון דער נאכט", און אנדערע, וועלכע האבען איהרע פאַרעהדער געמאכט ווילד פון באגייסטערונג.

טאראנטאר פאַרעהדער פון דער טאנץ־קונסט, וועלען האבען די געלעגענ־הייט צו עהרען די גרויסע טאנץ פרייטאג אוועגט פעברואר דעם 20־טען אין מעטס מוזיק האָל.

דער קאנצערט פון דעם מענדעלסאן כאר

יעדעס יאָהר, ניט דער מענדעלסאָן כאָר, צוזאמען מיט'ן סינסיניעטי סימפאָ־ניע ארקעסטער 4 קאָנצערטען, וואָס צייי־כענען זיך אויס מיט זייער אינהאלטס־רייכען קלאסישען רעפּערטואר. פון דער וועלטס גרעסטע קאמפּאזיטאָרען: דאָס מאָל האָט דער כאר צו זיין ערשטען קאָנ־צערט לעצטען דאָנערשטאג אוועגט אין מעסי האָל געווינגען צוויי אידישע נומע־רען: כל נדרי און הלליוה פון לעוואנ־דאָווסקי וועלכעס איז אמאָל געווינגען גע־וואָרען פון דעם אמאָליגען "בענסמאָ־כאר" אונטער חון יעקב דארסקינד. כל נדרי איז געווינגען געוואָרען פון דעם נאָנ־צען כאר מיט יצחק לעווין, באריטאָן, אלס סאָליסט. לעווין איז גאנץ גוט באוואוסט אין טאראנטא ער איז אן אר־טיסט מיט א פיינע געשולטע שטים, א שעהנע דיקציע און זינגט מיט געשמאק, און טעמפּעראַ־מענט. קיין גרויסען רושם האָט דעם כארס זינגען פון כל נדרי ניט געמאכט. דערפאר איז הלליוה געווינגען געוואָרען גאנץ וואָ־רמליאך, און ווען עס וואָלט געווינגען גע־וואָרען צוזאמען מיט'ן ארקעסטער וואָלט עס געהאט מעהר עפעקט... די צוויי אי־רישע נומערען זיינען אראנזשירט געוואָ־רען פאר'ן כאר פון קעמפּיאָן סמיט מוזיק דירעקטאר פון דער "האלי בלאסאס שוהל" און איהם קומט געוויס א דאנק פאר זיין פיינער ארבייט. אלס ערשטער ארויסטריט מיט אזא באוואוסטען כאָר, און צו קרי־גען אזא פיינע אויפנאהמע פון דעם כמעט איבערגעפיהלטן מעסי האָל, האָט לעווין באוויזען אן ער איז אן אר־טיסט פון ערש־טען ראנג און טאראנטא מעג מיט איהם שטאלצירען.

פאול אלטהויז טענאר האָט געזונגען לעוידער און אפּערע אריעס, אבער זיין שטים האָט דאָס מאָל ניט געהאט די וויבראציע, און פיינעם קלונג, ער איז מן הסתם געווען פאַרקיהלט. און עס איז ווירקליך א שאד... דר. פריקער דיריגענט פון מענדעלסאָן כאָר, און פריטץ ריינער פון סינסיניעטי סימפאניע ארקעסטער, האבען ביידע באקומען א סך אפּלאָדיס־מענטען און אוואציעס.

א. מ. צימערמאן.

„אויפ'ן מערב פראנט קיין נייעס"

דאָס באַרימטע בילד "אויפ'ן מערב פראנט קיין נייעס" ווערט היינט, מארגען און דאָנערשטאג געצייגט אין צוויי אידי־שע טעאטערס.

דאָס בילד, וואָס האָט ארויסגערופען באגייסטערונג ביי יעדען צוישויער, ווערט איצט געוועזען אין דאטשעס טעאטער, ראנדעס און מארקהאס סטריט, און אין נארדען טעאטער, קאָלעדזש און ספּעד־נא עוועניו.

דער „קיבעצער" אין א נייער ראָלע

אין ליבערטי טעאטער, דאנדעס און ספּעדיינא עוועניו, ווערט היינט און מאָר־גען געצייגט א בילד מיט דעם נאָמען די "ספּאילערס".

אין דעם בילד באטייליגט זיך הערי גרין, וועלכער האָט געשפּיעלט דעם "קי־בעצער", און דאָ ווערט ער געזעהן אין א נייער ראָלע.

נאָך פיער פאַרשטעלונגען פון דזשוליים נאטאנזאן

בלויז נאָך פיער פאַרשטעלונגען ווע־רען אנאָנסירט, וועלען געגעבען ווערען פון דזשוליים נאטאנזאן, דער איצטיגער גאסט אין סטענדערד טעאטער.

מארגען אוועגט ווערט געגעבען א ליידיס מאטינע פאַרשטעלונג. עס ווערט געשפּיעלט "דער גרינער מלמד" און פאר פרייטאג אוועגט, שבת בייטאג און אוועגט ווערט אנאָנסירט א מוזיקאלישע קאָמע־דיע מיט דעם נאָמען "דאָס מיידעל פון מיין הארץ".

דזשוליים נאטאנזאָן, וועלכער איז צום ערשטען מאָל אין שטאדט, האָט גע־מאכט א "היט". זיינע פאַרשטעלונגען אמוזירען דעם עולם, און אויפ'ן פאַרלאנג פון היגען מענערדשמענט, צוזאמען מיט די וועלכע האבען איהם געזעהן שפּיעלען, האָט ער צוגעשטימט צו פאַרבלייבען נאָך פאר די פיער פאַרשטעלונגען.

ער טרעט אויף צוזאמען מיט דזשוין יאוועליר, עני סקולניק, א טאכטער פון דעם באריהמטען שוישפּיעלער מנשה סקולניק, עני ערבער, פעני לעווינשטיין, איזידאר מעלצער, משה דארף, בערנארד גיילינג, חיים טויבער, איזידאר לעוויג־שטיין און א. קליין.

נ. סטאלניץ.

וועלכער אראנזשירט דעם חזנים קאָנצערט פאר קומענדען מאָנטאג אוועגט.

דער חיים אסטראווסקי אוועגט

חיים אסטראָווסקי, דער אסטאר־טיסט פון ארץ ישראל, נעהערט צו די, וועלכע שטעלען זיך ניט צופרידען מיט'ן יעצטיגען מצב פון דער אידישער ביהנע־קונסט, נאָר זוכט עטוואָס נייעס. און א פּרואוו פון זיין "זוכען" האָט מען געקענט זעהען לעצטען מיטוואָך ביים "הדסה" אוועגט אין מארנארעט איטאן האָל, ווען ער האָט געגעבען א געמישטע פּראָגראַם, אין וועלכער מיטיק האָט געשפּיעלט א גרויסע ראָליע.

חיים אסטראָווסקי איז הויפּטזעכליך א רעציטאטאר, און מיטיק און דיקציע שפּיעלען ביי זיינע רעציטאציעס א גרויסע ראָליע, און ווען ער נוצט נאָך דערביי דעם נייטיגען גרים, קומט ארויס אן איי־נע טעדעאטנע קאָמבינאציע. צום באַרוויי־רען אבער, האָט ער נאָר עטליכע זאכען פאַרגעטראגען אין גרים, האבען טאקי יע־נע נומערען ביי וועלכע עס האָט גע־פעהלט אי דער פאסיגער גרים, און אי די פאסיגע קליידונג פיעל פאַרלאָרען. האָ־בען טאקע די דריי תימנישע נומערען דאָ־ריבער שטארק אויסגענומען.

די פּראָגראם האָט ענטהאלטען א רייהע נומערען אין אידיש און העבריאיש און אוויישען די נומערען האָט געשפּיעלט העאָן צוקערט.

שרה באַרקין האָט באזארגט די פיאַ־נא־באגלייטונג.

חיים אסטראָווסקי וועט זיך אויך באטייליגען קומענדען זונטאג אוועגט ביים קינסטלער אוועניו. וואָס ווערט אראנזשירט פון נ. סטאלניץ מיט דער הילף פון אלע היגע חזנים און פּראָפע־סאָר זאלודסאָווסקי פון דעטראיט.

א־ימער אידישער טרעגער געפינט געלט און ניט עס אָפּ

פון ראָוונא שרייבט מען:

גאנץ ראָוונא פאַכט מיט דער שעה־נער טהאט פון אן ארימען אידישען טרע־גער, די מעשה דערפון איז געווען אזוי: א ווייבעל, א קרעמערין, אזז געגאנגען אין א באנק אויסקויפען וועקסלען פאר 11 הונדערט זלאָטיס. ווי זי איז געקו־מען אין באנק האָט זי דערזעהן, אז זי האָט ניט דאָס געלט. דאָס ווייבעל, וועל־כעס איז זעהר געדריקט האָט אָנגעהויבען חלש'ן. עס איז געוואָרען א גוואלד. איב־מיטען איז אָנגעלאָפען אן ארימער אידי־שער טרעגער, וועלכער האָט ארויסגענו־מען פון קעשענע דעם טייסטער מיט די 11 הונדערט זלאָטיס — וועלכע ער האָט געפונען נעבען באנק — אין ער האָט אָפּ־געגעבען דער פרוי. דער עולם האָט גע־הויבען דעם טרעגער אין דער לופטען און איהם געמאכט אוואציעס.

מאן פאַרוואונדעט ביים נעמען א פאָטאָגראפיע

א גוטבאַקאנטער הינער ייִדישער פאָ־טאָגראפיסט, איז זונטאג נאכט שווער פאַרוואונדעט געוואָרען און שיעור ניט בלינד געוואָרען, ווען דער פאודער האָט עקספּלאָדירט ביים נעמען א פאָטאָגראפיע פון א צושעדיגטן אויטאָמאָביל.

ער איז אָפּגעפירט געוואָרען אין האָס־פּיטאל אריין, וואו די דאקטוירים ערקלע־רען אז בלויז זיינע בריליען האבען איהם געראטעוועט פון בלינד ווערען.

ייִדישער טעאטער

פון בערנארד געיילינג

דאָס איז געווען אין הער צייט פון דער "דיבוק" עפּידעמיע. ווען פון אלע ביהנעס פלעגען ארונטער רעדען דער "דיבוק", פלעגען קענשען לויפען זעהן דעם ליטווישען דיבוק ביי די ווילנער, דעם וואהלינער דיבוק ביי מארים שווארץ, דעם ענגלישען דיבוק ביי די גוים, און אויף צום לעצט פלעגט מען פאַרבייסען מיט'ן דיבוק פון דער "הבימה" אבער זיי־נען פלעגט אלע מאָל דער אידישער דיבוק, פּשוט דערפאר, וואָס דער ענגלישער דיבוק איז דאָך פאָרט געווען אין גלות, ביי גוים נעבאך, און דעם העבריאיישען האָט קיי־נער ניט פאַרשטאנען!...

די נשמה פון א אידישען אקטיאר איז נאָר ניט אפצושאצען, אפילו ווען ער שפּיעלט א גלח מיט א גרויסען צלם אויפ'ן קייגמאָל ניט איינשטימיג מיט'ן קריטי־קער, און דאָס איז — אז דער צווייטער אקטיאר, האָט אויך געשפּיעלט גוט!...

דער יונגער שוישפּיעלער קומט צום אלטען טעאטער דירעקטאר נאָך אן אנ־נאזשמא.

— ווער זענט איהר? פרעגט דער מענערזשער שטרענג.

— אן אקטיאר.

— מיט דעם פּנים? חוזקט דער מענערזשער.

— קיין אנדערען האָב איך ניט, ענטפערט ער צוטומעלט!...

שטעלט מיך אָפּ א איד אין דער "לאבבי", א איד פון "יענע" אידען... און פרעגט מיך, וואו נעהמט איהר דאָס אָט די אלע וויצען?

אויף צו זאָגען א וויץ — ענטפער איך איהם — באראף מען זיין קלוג.

— איז וואו זשע נעהמט מען דאָס די קלוגשאפט, פרעגט ער מיך־ווייטער.

— וועל, ענטפער איך איהם — צו דעם דאַרף מען שוין האָבען שכל!...

אריינגעהענדיג פון טעאטער, ווייזט אן איין איד דעם אנדערען אויף א געוויס־סען אקטיאר.

— קוקסט אן דעם עקטער? ער איז גוט אפּ.

— מיט וואָס, איז ער עס אזוי גוט אָפּ? פרעגט דער צווייטער.

— וואָס פאַרשטעהסטו ניט, מאכט דער ערשטער, אין יעדער שטאדט וואו ער שפּיעלט, שרייט מען, גוט אפּ, ניט אפּ, וואָס איהר קומט!...

דער חיים אסטראָווסקי אוועגט

חיים אסטראָווסקי, דער אסטאר־טיסט פון ארץ ישראל, נעהערט צו די, וועלכע שטעלען זיך ניט צופרידען מיט'ן יעצטיגען מצב פון דער אידישער ביהנע־קונסט, נאָר זוכט עטוואָס נייעס. און א פּרואוו פון זיין "זוכען" האָט מען געקענט זעהען לעצטען מיטוואָך ביים "הדסה" אוועגט אין מארנארעט איטאן האָל, ווען ער האָט געגעבען א געמישטע פּראָגראַם, אין וועלכער מיטיק האָט געשפּיעלט א גרויסע ראָליע.

חיים אסטראָווסקי איז הויפּטזעכליך א רעציטאטאר, און מיטיק און דיקציע שפּיעלען ביי זיינע רעציטאציעס א גרויסע ראָליע, און ווען ער נוצט נאָך דערביי דעם נייטיגען גרים, קומט ארויס אן איי־נע טעדעאטנע קאָמבינאציע. צום באַרוויי־רען אבער, האָט ער נאָר עטליכע זאכען פאַרגעטראגען אין גרים, האבען טאקי יע־נע נומערען ביי וועלכע עס האָט גע־פעהלט אי דער פאסיגער גרים, און אי די פאסיגע קליידונג פיעל פאַרלאָרען. האָ־בען טאקע די דריי תימנישע נומערען דאָ־ריבער שטארק אויסגענומען.

די פּראָגראם האָט ענטהאלטען א רייהע נומערען אין אידיש און העבריאיש און אוויישען די נומערען האָט געשפּיעלט העאָן צוקערט.

שרה באַרקין האָט באזארגט די פיאַ־נא־באגלייטונג.

חיים אסטראָווסקי וועט זיך אויך באטייליגען קומענדען זונטאג אוועגט ביים קינסטלער אוועניו. וואָס ווערט אראנזשירט פון נ. סטאלניץ מיט דער הילף פון אלע היגע חזנים און פּראָפע־סאָר זאלודסאָווסקי פון דעטראיט.

א־ימער אידישער טרעגער געפינט געלט און ניט עס אָפּ

פון ראָוונא שרייבט מען:

גאנץ ראָוונא פאַכט מיט דער שעה־נער טהאט פון אן ארימען אידישען טרע־גער, די מעשה דערפון איז געווען אזוי: א ווייבעל, א קרעמערין, אזז געגאנגען אין א באנק אויסקויפען וועקסלען פאר 11 הונדערט זלאָטיס. ווי זי איז געקו־מען אין באנק האָט זי דערזעהן, אז זי האָט ניט דאָס געלט. דאָס ווייבעל, וועל־כעס איז געווען געדריקט האָט אָנגעהויבען חלש'ן. עס איז געוואָרען א גוואלד. איב־מיטען איז אָנגעלאָפען אן ארימער אידי־שער טרעגער, וועלכער האָט ארויסגענו־מען פון קעשענע דעם טייסטער מיט די 11 הונדערט זלאָטיס — וועלכע ער האָט געפונען נעבען באנק — אין ער האָט אָפּ־געגעבען דער פרוי. דער עולם האָט גע־הויבען דעם טרעגער אין דער לופטען און איהם געמאכט אוואציעס.

מאן פאַרוואונדעט ביים נעמען א פאָטאָגראפיע

א גוטבאַקאנטער הינער ייִדישער פאָ־טאָגראפיסט, איז זונטאג נאכט שווער פאַרוואונדעט געוואָרען און שיעור ניט בלינד געוואָרען, ווען דער פאודער האָט עקספּלאָדירט ביים נעמען א פאָטאָגראפיע פון א צושעדיגטן אויטאָמאָביל.

ער איז אָפּגעפירט געוואָרען אין האָס־פּיטאל אריין, וואו די דאקטוירים ערקלע־רען אז בלויז זיינע בריליען האבען איהם געראטעוועט פון בלינד ווערען.

„אויפ'ן מערב פראנט קיין נייעס"

דאָס באַרימטע בילד "אויפ'ן מערב פראנט קיין נייעס" ווערט היינט, מארגען און דאָנערשטאג געצייגט אין צוויי אידי־שע טעאטערס.

דאָס בילד, וואָס האָט ארויסגערופען באגייסטערונג ביי יעדען צוישויער, ווערט איצט געוועזען אין דאטשעס טעאטער, ראנדעס און מארקהאס סטריט, און אין נארדען טעאטער, קאָלעדזש און ספּעד־נא עוועניו.

די יעניגע וועלכע ווילען זעהן א שעהן בילד, און דערביי פאַרשטעהן פאַר־וואָס דאָס בילד האָט געצייגען אזוי פיעל אויפמערקזאמקייט, דאַרפען ניט פאַרלי־רען גיט דאָס געלעגענהייט עס צו זעהן.

די טיהרען פון די טעאטערס ווערען געעפענט פונקט זעקס אזייגער.

מערי ווינמאנס הינער אויפטריט

דאָס צויבער־וואָרט אויף דעם האַרי־אנט פון דער טאנץ קונסט איז יעצט מערי ווינמאן, א טענצערין, וואָס איז אי־בעראַמאָט געוואָרען וועלט באַרימט.

די גרעסטע קריטיקער זיינען איינ־שטימיג: אז ווען זי טאנצט ברענגט זי ארויס א ים מיט געפיהלען. איהר פּנים דריקט אויס ליעבע, טיעפע ליידען, און די זיסטע צערטליכקייט. זי איז אזוי פאַר־טראגען אין דער פאנטאסטישער וועלט פון די שעהנסטע געפיהלען. אין פון הויכער קונסט אז זי איז ווי אינגאנצען אפּגעזונ־דערט פון דער ערד. פון אלעם וואָס אין ערדיש. איהר קערפּער שוועבט אין דער לופטען פונקט ווי איהר נייסט. אין די צושויער נעהמען זיך אָן מיט דעם זעלבען גייסט און פליהען מיט איהר אין דער זעלבער פאנטאסטישער וועלט. און עס מאכט אויף זיי אזא רושם אז זיי זיינען ווי פאַרשיכורט. און ווען די טענצערין ענדיגט ברעכט אויס דער גרעסטער שטורם פון אפּלאָדיסמענטען און אוואציעס.

אין ניו יארק האָט זי געמאכט פּוראַר מיט איהר "מכשפה טאנץ", "נאכט־שטורם", "באָאָדזשענדע אנדשאפט", "דאָס פּנים פון דער נאכט", און אנדערע, וועלכע האבען איהרע פאַרעהדער געמאכט ווילד פון באגייסטערונג.

טאראנטאר פאַרעהדער פון דער טאנץ־קונסט, וועלען האבען די געלעגענ־הייט צו עהרען די גרויסע טאנץ פרייטאג אוועגט פעברואר דעם 20־טען אין מעטס מוזיק האָל.

ארום די סטודיאס אין האליוואוד

די נעקסטע בילדער פון מערלין דיטריך, די באריהמטע דייטשע אקטריסע, וועלען געמאכט ווערען אין דער איסט, ווייל זי קען ניט פאַרלידען דעם קאלי־פאָרניער קלימאט.

* * *

275 מיליאן דאָלער וועט אויסגע־געבען ווערען אויף מאכען בילדער פאר דעם יאָהר 1931.

* * *

אוניווערסאל פילם קאָ. זוכט א 'דאָ־בעל' פאר פּרעזידענט הואווער פאר דעם בילד "פייערס אָף יוטה".

* * *

דזשאַרדזש ארליס נעקסטע בילד איז "די רוילינג פעשיאן". עס באטייליגען זיך אויך טיל מאַרשאל, נאָאה בירי, און דייוויד מענערס.

* * *

דזשאהן באריימאָר האָט שוין אָנגע־פאנגען ארבייטען אויף זיין נייער בילד "סווענגאלי" מאריאן מארש, שפּיעלט די הויפּט פרויען־ראָליע.

* * *

הארולד לאָיד'ס נייע קאָמעדיע איז א פאראדיע אויף די "וועסטערן" בילד־דער.

* * *

אין האליוואוד איז איצט אויסגערו־נען א ס